

Tachus en bradus

‘Ieder mens moet zich haasten (tachus) om te luisteren, maar traag zijn (bradus) om te spreken’

Preek tijdens de viering op de Nijkleaster Jaardag 2018

Beste mensen!

Hartritmestoornissen zijn er in alle soorten en maten. Een ritme dat sneller is dan normaal heet een tachycardie, een ritme dat trager is dan normaal een bradycardie. De termen zijn afkomstig uit het Grieks: *tachus* = snel, *bradus* = langzaam, *cardia* = hart. Precies deze Griekse woorden worden gebruikt in ons vers uit de Bijbel (Brief van Jakobus 1, 19). Ieder mens moet zich haasten (tachus) om te luisteren, maar traag zijn (bradus) om te spreken. Jakobus adviseert ons natuurlijk niet om hartritmestoornissen te ontwikkelen. Maar wel om een snelle hartstocht te ontwikkelen voor luisteren en een langzame voor spreken.

Het luisteren krijgt in deze tekst de voorkeur boven het spreken. Want we praten immers al zoveel. We hebben zóveel te zeggen dat we aan het einde van de dag er geen idee meer van hebben wát we allemaal gezegd hebben. Erger is dat we zoveel te zeggen hebben dat we vergeten om echt te luisteren. Of dat we het verhaal van een ander hebben overgenomen, voordat de ander zijn of haar verhaal echt heeft kunnen vertellen. Het is heel pijnlijk wanneer mensen niet goed naar ons luisteren. Het is een bron van verdriet in families en gemeenschappen. Want wie heeft tijd en aandacht om echt te luisteren? Wie heeft hartstocht om te luisteren? Wie is snel, tachus, om te luisteren, zodat de ander tevoorschijn mag komen, zich gehoord en gezien voelt? Misschien zichzelf in een nieuw licht beter begrijpt?

Dat is één van de taken die we ons te doel stellen bij Nijkleaster. Om haastig te zijn in het luisteren en ons eigen verhaal even naar de achtergrond te plaatsen. Om onze eigen ervaringen, onze angst, verdriet, geluk even naar de tweede plaats te verplaatsen. Dat is niet zo eenvoudig en werkelijk elke keer weer een geestelijke oefening: hartstocht voor luisteren.

Natuurlijk is spreken niet verkeerd. Er staat immers: wees traag, bradus, in het spreken. Doe het met aandacht. Dat geldt trouwens bij luisteren en spreken: wees aandachtig. Maar toch! Als we het vandaag hebben over ‘In gesprek-zijn’, dan heeft het luisteren voorrang. Zoals de woestijnvader Nisteros aan het einde van de vierde eeuw al wist: ‘Het tegenovergestelde van praten is niet zwijgen, maar luisteren.’ Wanneer het spreken geen voorrang heeft en we veel aandacht geven aan de stilte, dan is dat niet omdat zwijgen een

eigen geestelijke gave is. Dat is het uiteindelijk misschien ook wel, maar eerst zwijgen we om te leren luisteren. Tachus om te luisteren: luisteren naar de hele wereld om ons heen; luisteren naar mensen, luisteren naar ons eigen innerlijk, luisteren naar God. 'Wees haastig om te luisteren' betekent dus dat we al onze zintuigen instellen op wat er in ons en om ons heen gebeurt: aandachtig luisteren naar wat ons gezegd wil worden.

Daarom zijn we bij Nijkleaster veel stil tijdens de gebedsmomenten en tijdens de kuier. Voor mijzelf is bidden ook steeds meer luisteren geworden. Mijn bidden dwaalt aandachtig van de buitenwereld langzamerhand naar binnen. Ik luisteren dan naar wat er gaande is in mijn leven. Ik daal meer en meer af naar binnen tot het uiteindelijk stil wordt, stil voor God. Dan probeer ik te luisteren naar wat God met mij wil, wat mijn weg zal zijn, wat mijn roeping is, wat ik wel en niet moet.

Omdat we vandaag al zoveel in gesprek zijn, besloten we dat deze viering eenvoudig moest zijn. Veel vieringen zijn mij vaak teveel entertainment. Ik word *afgeleid* in plaats *ingeleid*: ingeleid naar binnen, naar mijn hart toe. Daarom vandaag een viering in eenvoud. Na mijn woorden zijn we nu ook een poos stil. Misschien om te luisteren. Stil te zijn voor God? Ik nodig je uit om na te denken over je eigen tachus en bradus. Wanneer ben je snel om te luisteren? Wanneer ben je traag in het spreken? En als je wilt mag je ook nadenken over de keerzijde daarvan. Maar denk eerst maar over jouw positieve kwaliteiten. Na de stilte volgt muziek. Daarna gaan we los en haasten we ons om Gods lof meerstemmig en meertalig te zingen.

ds. Hinne Wagenaar
Pionier voor Nijkleaster

(Uitgesproken in het Fries en daarna opgeschreven in het Nederlands)